

Retning, at man skulde have set Noget fra dem som det, der foreslaas i dette Lovforslags § 3. Det, som Socialisterne i Reglen have kæmpet for, det, som de have lagt Vægt paa og have stræbt efter, er en Organisation af Arbeidet, som skulde i højere Grad, end den nuværende Samfundsorden tillader det, hindre Uligheden i Raarene hos de forskellige Dele af Befolkningen. Men det er Arbeidet, de have lagt Vægt paa. Den Gang, de vare nærmest ved at have Magten og kunde føre deres Theorier ud i Livet, nemlig i 1848 i Frankrig, var det Retten til Arbeide, som de stillede i Spidsen for deres Program, det vil sige det, de kaldte Retten til Arbeide; men jeg tror, at om dette Forslag kan man paa ingen Maade sige, at det hævder Retten til Arbeidet. Meget mere tror jeg, at man maa betegne dets § 3 saaledes, at den hævder, om jeg saa maa sige, en Forpligtelse til Lediggang. I alt Fald er det umiskjendeligt, at dette Forslag vil i mangfoldige Tilfælde indeholde en overmaade stærk Opfordring til at lade være at arbeide. § 3 gaar nemlig ud paa at sikkre enhver Familie, som ikke har en Indtægt i Kjøbenhavn af 600 Kroner, i Kjøbstæderne af 500 og paa Landet af 400 Kroner, og som desuden opbeholder en aarlig vedvarende Understøttelse af en af Stat, Amts-, Kjøbstads- eller Sognekom-mune garanteret Forsørgelsesanstalt, en Ret til at kræve en aarlig Hjælp lig det Beløb, han bevislig modtager af den paagjældende Forsørgelsesanstalt. Betingelsen er kun den, at Understøttelsen er erhvervet ved fortsat aarligt Tilskud, foruden at han skal bevise, at han ikke har større Formue end anført. Hvad der nu skal forstaaes ved fortsat aarligt Tilskud, er ikke klart; det ses ikke, hvor efter det skal forfættes. Det er imidlertid indlysende, at hvorledes det end er at forstaa, aabnes der herved en Udgang for Enhver, som har en Kapital, til gjennem fortsatte Tilskud at sikkre sig en Livrente i en saadan Anstalt fra en vis Tid, f. Ex. det 40de Aar, og da at faae en Ret til at faae lige saa stor en Dotation af Staten. Det vil være en overmaade hensigtsmæssig Maade at anlægge sine Penge paa, for hvem der sætter Pris paa et ganske vist tarveligt, men sundt Liv, som er fri for de Anstrængelser, som aandeligt og legemligt Arbeide medfører, og den Indflydelse, det kan have paa Legeme og Sjæl. Man maa jo nemlig erindre, at hvis den Bedkommende, som f. Ex. har skaffet sig en Livrente fra en saadan Anstalt paa 599 Kroner, er leifindig nok til at arbejde eller bestille Noget, vil han ikke faae Noget; men naar han er klog og forsigtig og ikke bestiller Noget, har han et bestemt Krav paa at faae andre 599 Kr. af Statskassen, saa kan han træde frem og sige: Her se I mig, jeg har 599 Kr.; sias mig nu en aarlig Livrente paa 599 Kr. Jeg bestiller ikke det, Gud lader skabe, saa det er ikke muligt, at jeg kan fortjene Noget. Utsaa kan Ingen overbevise mig, om jeg har mere

end 599 Kr.; maa jeg nu bede om andre 599 Kr. — Jeg tror nu ikke, at en saadan Fremgangsmaaide vil være hensigtsmæssig. Jeg har jo nok hørt det ærede Medlem tale om en Aldersgrænse i den Henseende; han havde tænkt sig trefindstøve Mars Alderen; ja, det vil ganske vist stille Sagen i et noget forandret Lys, men det er i alt Fald sjernt fra, hvad der her foreligger. — Hos hvem er det nu, den Bedkommende har Krav paa denne aarlig Hjælp? Der staar her, at han skal have den af Understøttelseskasen i den Kommune, hvor han i det sidste Aar har havt fast Ophold; men dette Udtryk er egentlig kun en lille Spøg fra de ærede Forslagsstilleres Side; det hører ind under Kategorien: Julespøg og Nytaarsløjer. I § 3 staar der, at Hjælpen tages af Understøttelseskasen i den Kommune, hvor Bedkommende i det sidste Aar har havt fast Ophold, men i § 7 staar, at disse Udgifter blive tilbagebetalt af Statskassen. Dette er indrettet, ligesom naar man i sin Barndom ved Juletid fik en Present; den var udenpaa adresseret til mig, men naar man tog det Yderste af, var der en ny Adresse til en Anden; saaledes er det ogsaa her. Efter § 3 er det Understøttelseskasen, der yder Hjælpen, men i § 7 ses det, at det er Statskassen, der betaler, idet Udgiften i Følge § 3 tilbagebetales af Statskassen. Bedkommende har altsaa Krav paa i saadanne Tilfælde at faae en Dotation af Statskassen, som er lige saa stor som det, han har fra en saadan garanteret Forsørgelsesanstalt. Det vil ikke være ganske let at sige, hvorpaa egentlig et saadant Krav paa Statskassen skulde være begrundet, men jeg tager vist ikke fejl, idet jeg blandt Forslagsstillerne ser det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg), naar jeg antager, at det er begrundet paa den Erstatningstheori, som det ærede Medlem jo nu har opbaget og meddelt Thinget. Under Fattiglovens Behandling udtalte det ærede Medlem i et Foredrag, jeg desværre var forhindret fra at høre, men naturligvis har læst igjennem, at der paahvilede Staten en Erstatningsforpligtelse lige overfor de Borgere, der vare i mindre gode økonomiske Raar, fordi tidligere begaaet Uret havde bragt nogle Borgere i en mindre god økonomisk Stilling end andre. Jeg har imidlertid ikke set mig i Stand til ganske at kunne kapere denne Theori, da det ikke er mig klart, hvad det ærede Medlem egentlig sigter til, hvad det er for en Uret, der er begaaet fra Statens Side. Det ærede Medlem gav i saa Henseende ikke noget som helst Bidrag til at oplyse, i hvilken Henseende Staten havde begaaet en saadan Uret, at den var Skyld i de ulige Vilkaar mellem Borgerne, og saa længe, indtil jeg hører, hvad dette egentlig er, kan jeg ikke gaa ind paa denne Theori. Saa vidt jeg kan skjønne, har der ikke i vor Stat i den Maade, hvorpaa